

Motioner och utlåtanden OMVÄRLDEN

Motioner och utlåtanden

OMVÄRLDEN

Innehåll

MEDLEMSAVGIFT	5
DAGORDNINGSPUNKT 21	5
Motion nr 9 Nytt avgiftssystem	5
Motion nr 10 Nytt avgiftssystem	5
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 9, 10	6
DAGORDNINGSPUNKT 22	7
Motion nr 11 Reducerad medlemsavgift första 3 månaderna för nya medlemmar	7
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 11	7
FÖRSÄKRINGAR	8
DAGORDNINGSPUNKT 54	8
Motion nr 64 Folksam borde vara billigast och bäst	8
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 64	9
DAGORDNINGSPUNKT 55	9
Motion nr 65 Möjlighet att välja bort delar av medlemsförsäkringspaketet och få avdrag på fackavgiften	9
Motion nr 66 Försäkringar som tillval inom Fackavgiften	10
Motion nr 67 Gör hemförsäkringen valfri	10
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 65, 66, 67	11
DAGORDNINGSPUNKT 56	12
Motion nr 68 Tillägg i ILO-LISTAN	12
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 68	12
DAGORDNINGSPUNKT 57	13
Motion nr 69 Förbättrad återkoppling vid prövningar av försäkringsärenden	13
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 69	14
DAGORDNINGSPUNKT 58	14
Motion nr 70 Försäkrad hela arbetslivet	14
Motion nr 71 Verka för att försäkringar hänger med efter 65 år	15
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 70, 71	15
DAGORDNINGSPUNKT 59	16
Motion nr 72 NPF-diagnoser i medlemsbarn	16
Motion nr 73 NPF-diagnoser i medlemsbarn	17
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 72, 73	18

DAGORDNINGSPUNKT 60	19
Motion nr 74 Juristförsäkringen som tilläggsförsäkring	19
Motion nr 75 Tilläggsförsäkringar i Folksam	19
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 74, 75	19
DAGORDNINGSPUNKT 61	20
Motion nr 76 Premie vid dubbelt medlemskap i LO-förbund	20
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 76	20
DAGORDNINGSPUNKT 62	21
Motion nr 77 Premie vid långt och troget medlemskap	21
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 77	21
DAGORDNINGSPUNKT 63	22
Motion nr 78 Tandvård ska ingå i Folksam försäkringspaket för medlemmar	22
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 78	22
SAMHÄLLE OCH POLITIK	23
DAGORDNINGSPUNKT 64	23
Motion nr 79 Höjning av den allmänna pensionen	23
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 79	23
DAGORDNINGSPUNKT 65	24
Motion nr 80 Sänkt pensionsålder för LO-förbundets kollektivanställda	24
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 80	24
DAGORDNINGSPUNKT 66	25
Motion nr 81 Glapp i vårt socialförsäkringssystem	25
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 81	26
DAGORDNINGSPUNKT 67	26
Motion nr 82 Avsluta det ovillkorade ekonomiska stödet till Socialdemokraterna	26
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 82	27
DAGORDNINGSPUNKT 68	28
Motion nr 83 Tandvård	28
Motion nr 84 Tandvården ska tillhöra ordinarie sjukvården	29
Motion nr 85 Tandvård för Livsanslutna	29
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 83, 84, 85	29
DAGORDNINGSPUNKT 69	30
Motion nr 86 Studera med a-kassa	30
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 86	31
DAGORDNINGSPUNKT 70	32
Motion nr 87 Ingen karens tack!	32
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 87	32
DAGORDNINGSPUNKT 71	33
Motion nr 88 Sjukpenning från första dagen	33
Motion nr 89 Avskaffa karensavdraget	33
Motion nr 90 Slopa karensavdraget	34
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 88, 89, 90	34

DAGORDNINGSPUNKT 72	35
Motion nr 91 Politiska samarbeten	35
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 91	35
DAGORDNINGSPUNKT 73	36
Motion nr 92 Dags att införa en svensk Arnepension	36
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 92	37
DAGORDNINGSPUNKT 74	38
Motion nr 93 Möjlighet att ta ut semester del av dag	38
Motion nr 94 Möjlighet att ta ut semester del av dag	38
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 93, 94	39
DAGORDNINGSPUNKT 75	39
Motion nr 95 Vård av nära anhörig utomlands	39
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 95	40
DAGORDNINGSPUNKT 76	40
Motion nr 96 Skattereduktion för fackföreningsavgifter och a-kassa	40
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 96	41
DAGORDNINGSPUNKT 77	41
Motion nr 97 Orimlig företagsflytt utomlands	41
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 97	42
DAGORDNINGSPUNKT 78	43
Motion nr 98 Arbetarrörelsens historia i skolan	43
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 98	43
DAGORDNINGSPUNKT 79	44
Motion nr 99 Krossa apartheid	44
Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 99	44

MEDLEMSAVGIFT

DAGORDNINGSPUNKT 21

Motion nr 9

Nytt avgiftssystem

Från Afrim Mehmeti, Oatly AB, Landskrona

Dagens avgiftssystem har spelat ut sin roll, i dagsläget ligger nästan alla medlemmar i den högsta avgiftsklassen. Det är varken solidariskt eller rättvist. Därför behövs ett nytt avgiftssystem.

För att vi ska slippa vänta en hel kongressperiod till så föreslår jag att förbundsmötet ska besluta om ett nytt avgiftssystem.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Bifall att förbundsstyrelsen tillsätter en arbetsgrupp med uppgift att ta fram ett nytt avgiftssystem

Bifall att förbundsmötet får mandat att ta beslut om ett nytt avgiftssystem.

Motion nr 10

Nytt avgiftssystem

Från Pernilla Rosengren, Lantmännen Unibake Sweden AB, Örebro, Tomas Eliansson, Orkla Foods Sverige AB, Örebro, Robin Hedlund, Barilla Sverige AB, Filipstad, Ricard Blomqvist, Leksands Knäckbröd AB, Leksand, Lisa Ström, Orkla Foods Sverige AB, Vansbro, Fredrik Klasén, Spendrups Bryggeri AB, Grängesberg, Frank Janetsky, Spendrups Bryggeri AB, Hällefors, Eva-Lena Ericsson, Hilton Foods Sverige AB, Västerås, Dennis Eriksson, Atria Sverige AB, Sköllersta

Vid förra kongressen presenterades ett förslag på nytt avgiftssystem, som avslogs vid kongressen.

Som framgick av utredningen är det nuvarande systemet över 20 år gammalt och behöver ses över för att vara mer rättvist och solidariskt och som bättre speglar medlemmarnas inkomster i dag. Vi anser att det inte är rimligt att i princip alla nyanställda direkt hamnar på den högsta avgiftsklassen direkt.

Det förslag som lades fram var i stora delar bra, men det som väckte motståndet var nog framför allt att för de med högst inkomst skulle avgiften från en dag till en annan höjas med 90 kronor vilket upplevdes som att det riskerade att förbundet skulle tappa medlemmar.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall att förbundsstyrelsen får i uppgift att under kongressperioden arbeta fram ett förslag till nytt mer solidariskt avgiftssystem

Bifall att förbundsstyrelsen under kongressperioden presenterar för förbundsmötet ett förslag till nytt mer solidariskt avgiftssystem

Bifall att förbundsmötet får befogenhet att ta beslut om att anta eller förkasta förslaget till nytt mer solidariskt avgiftssystem.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 9, 10

I motion 9 föreslår motionären

att förbundsstyrelsen tillsätter en arbetsgrupp med uppgift att ta fram ett nytt avgiftssystem

att förbundsmötet får mandat att ta beslut om ett nytt avgiftssystem.

I motion 10 föreslår motionären

att förbundsstyrelsen får i uppgift att under kongressperioden arbeta fram ett förslag till nytt mer solidariskt avgiftssystem

att förbundsstyrelsen under kongressperioden presenterar för förbundsmötet ett förslag till nytt mer solidariskt avgiftssystem

att förbundsmötet får befogenhet att ta beslut om att anta eller förkasta förslaget till nytt mer solidariskt avgiftssystem.

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om behovet av en översyn av nuvarande avgiftssystem.

Avgiftssystemet konstruktion har varit och ska alltid vara föremål för diskussion inom förbundet och bland dess medlemmar.

2001 beslöt Livsmedelsarbetareförbundets kongress att lämna procentavgiftssystemet som införts på kongressen 1981. Skälet var att många av våra medlemmar protesterade mot att de skulle betala en allt högre del av medlemmarnas samlade kostnader för verksamhet och försäkringar.

Kongressen beslutade att medlemsavgiften till Livs skulle betraktas som en normal avgift till föreningen och inte något som liknade en beskattning som endast skulle bäras av ca hälften av medlemskåren.

Medlemsavgiften skulle bäras av alla medlemmar oavsett lön eller social status. Undantag från att betala avgift skulle inte medges utan avgiften skulle motsvaras av den vid tillfället månatliga inkomsten genom klassindelning.

Utgångspunkten var att alla vill, kan och ska bidra till sin egen fackförening samt att systemet skulle uppfattas som rättvist och enkelt att förstå, även om det inte alltid är lätt att uppnå millimeterrättvisa.

Avgiftssystemet har med mindre justeringar varit aktivt i 23 år och de första åren var medlemmarna förhållandevis jämnt fördelade över de olika klasserna men det har skett en succesiv förflyttning där klasserna inte har följt inkomstökningarna fullt ut.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motionerna 9, 10.

DAGORDNINGSPUNKT 22

Motion nr 11

Reducerad medlemsavgift första 3 månaderna för nya medlemmar

Från Livsklubben Hilton Foods Sverige AB, Västerås

Att värva nya medlemmar är inte alltid enkelt. Utifrån hur det ser ut hos oss på Hilton Foods är det särskilt utmanande då vi har väldigt säsongsbaserad produktion. Vi vet att det är liknande på många andra arbetsplatser inom Livs avtalsområde.

Det är särskilt svårt att få nyanställda att bli medlemmar när de inte vet om de bara kommer ha en säsongsanställning eller inte. Många av dessa är unga, bor fortfarande hemma, eller studerar vilket gör att man inte ser fördelarna med försäkringsskyddet ett medlemskap innebär. För att vi enklare ska kunna värva denna målgrupp krävs det en ändring i våra medlemsklasser.

Det vi föreslår är en reducerad avgift för nya medlemmar de första tre månaderna som sedan övergår till att bli fullt betalande. Detta hade gjort det enklare att få med de kollegor som har kortare anställningar. Det innebär även en större inkomst till förbundet då dessa personer annars inte hade varit medlemmar alls.

Vi föreslår att kongressen beslutar

- Avslag** att en utredning tillsätts för att hitta en lämplig reducerad avgiftsklass för nya medlemmar under de tre första månaderna
- Avslag** att förslaget presenteras på ett förbundsmöte
- Avslag** att Livs under kongressperioden inför reducerad medlemsavgift för nya medlemmar de första tre månaderna av medlemskapet.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 11

I motion 11 föreslår motionären

- att** en utredning tillsätts för att hitta en lämplig reducerad avgiftsklass för nya medlemmar under de tre första månaderna
- att** förslaget presenteras på ett förbundsmöte
- att** Livs under kongressperioden inför reducerad medlemsavgift för nya medlemmar de första tre månaderna av medlemskapet.

Livsmedelsarbetareförbundet har sedan bytet av avgiftssystem, från procentuell till fast avgift vilket skedde 2001, från tid till annan

fått olika förslag om avgiftsnedläggning för olika grupper av medlemmar. Erfarenheter från de fackförbund som haft reducerade avgifter i linje med motionärens förslag har visat att utfallet inte motsvarar förväntningarna och att antalet inträden som registreras ofta speglas av utträden när den reducerade perioden upphör.

Förbundet har alltid förkastat dessa förslag med hänvisning till att medlemsavgiften till Livs är en solidarisk avgift för våra gemensamma behov. Ett undantag gjordes 2007 med anledning av att den moderat-ledda regeringen kraftig höjde kostnaden för arbetslöshetsavgiften och då arbetslöshetsavgiften ingår i medlemsavgiften till Livsmedelsarbetareförbundet så valde förbundet i solidaritet med de medlemmar som inte skulle kunna erhålla arbetslöshetsersättning, p.g.a. t.ex. avtalspension, att kunna ansöka om befrielse från denna del av avgiften. Denna möjlighet upphörde när följande socialdemokratiskt ledda regering återställde arbetslöshetsavgiften.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att en uppdelning i medlemskapet utifrån anställningsform, anställningstid, ålder eller var vi är i vårt yrkesverksamma liv är förkastligt med hänvisning till att medlemsavgiften till Livs är en solidarisk avgift för våra gemensamma behov.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att avslå motion 11.

FÖRSÄKRINGAR

DAGORDNINGSPUNKT 54

Motion nr 64

Folksam borde vara billigast och bäst

Från Livsklubben Gunnar Dafgård AB, Källby

Livs är delägare i Folksam, vi som enskilda försäkringstagare är också delägare till Folksam. Alla LO-förbund är delägare i Folksam. Är det inte då rimligt att ett försäkringsbolag som har monopol på försäkringar för arbetarrörelsen, att de är bäst och billigast.

Tyvärr är Folksam många gånger dyrare på tilläggsförsäkringar så som bilförsäkringar och så vidare i jämförelsevis med andra försäkringsbolag. Vi tycker att det borde vara självklart att Folksam ska kunna matcha priset hos konkurrenterna.

Ja vi få återbäring men det vet man ju aldrig om man får utan det är ju om vi är skadefria som grupp som vi får återbäring. Som konsument så kollar vi på priset vid inköp och jämför. Trots att vi har fått rabatt, är Folksam ändå dyra.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad att Livs verkar för att Folksam är bäst och billigast för våra medlemmar.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 64

I motion 64 föreslår motionären

att Livs verkar för att Folksam är bäst och billigast för våra medlemmar.

När det gäller försäkringar som inte ingår i medlemskapet styr Folksam över dessa och Livs har ingen påverkan på premier eller villkor. Som medlem i Livs ger Folksam rabatt på de flesta tilläggsförsäkringarna som inte redan ingår i medlemskapet så det kan löna sig att samla alla sina försäkringar hos Folksam. Förbundet ser regelbundet över försäkringarna och tillsammans med övriga

LO-förbund förs samtal om förbättringar i villkoren för att Livs medlemmar ska ha så bra försäkringar som möjligt.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att anse motion 64 besvarad.

DAGORDNINGSPUNKT 55

Motion nr 65

Möjlighet att välja bort delar av medlemsförsäkringspaketet och få avdrag på fackavgiften

Från Therese Brundin, Helena Skarenvall, Mirella Velea, Jonas Johansson, Orkla Foods Sverige AB, Kungshamn

Medlemskapet i fackförbundet inkluderar ett försäkringspaket som omfattar flera olika försäkringar, däribland hemförsäkring. För många medlemmar är detta ett värdefullt tillskott, men det finns också medlemmar som redan har liknande försäkringar via andra försäkringsbolag och därför inte har behov av att inkludera dessa i sitt fackliga medlemskap. För dessa medlemmar vore det önskvärt att kunna välja bort vissa försäkringar och i stället få en justering av fackavgiften.

Vidare anser vi att hemförsäkringen som ingår i medlemskapet som standard bör vara mellanförsäkringen, och inte basförsäkringen, för att säkerställa ett bredare skydd för medlemmarna som standard.

Vi föreslår att det medlemsförsäkringspaket som i dag erbjuds fortsatt ska ingå i medlemskapet, men att medlemmar ska ges möjlighet att aktivt välja bort en eller flera försäkringar om de redan har motsvarande skydd via annan aktör.

Vid ett sådant val ska fackavgiften justeras ned motsvarande kostnaden för de valda försäkringarna. Vi föreslår även att hemförsäkringen som ingår i paketet som standard ska vara mellanförsäkringen i stället för basförsäkringen.

Detta ger medlemmarna större flexibilitet att anpassa sitt medlemskap utifrån sina individuella behov och försäkringsskydd, samtidigt som de som vill behålla försäkringarna får en solid grundnivå. Genom

att erbjuda mellanförsäkringen som standard för hemförsäkringen säkerställs ett bredare skydd för de medlemmar som inte har egna försäkringar, vilket skapar trygghet och stärker värdet av medlemskapet.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall

att medlemsförsäkringspaketet ska fortsatt ingå i medlemskapet som standard

Avslag

att medlemmar ska ges möjlighet att aktivt välja bort en eller flera försäkringar ur försäkringspaketet om de redan har motsvarande skydd

Avslag

att medlemmar som väljer bort delar av försäkringspaketet ska få ett avdrag på sin fackavgift motsvarande de försäkringar de valt bort

Avslag

att hemförsäkringen som ingår i medlemskapet som standard ska vara mellanförsäkringen, inte basförsäkringen.

Motion nr 66

Försäkringar som tillval inom Fackavgiften

Från Livsklubben Leröy Smögen Seafood AB, Smögen

I dagsläget ingår det ett antal försäkringar i fackavgiften som alla medlemmar måste betala. Trots att dessa försäkringar kan vara värdefulla för många medlemmar, finns det även en andel som antingen redan har liknande försäkring genom andra källor eller inte ser ett behov av dessa skydd.

Det har framkommit synpunkter från medlemmar som anser att det borde finnas en större flexibilitet kring vilka försäkringar som ska ingå i fackavgiften. Genom att erbjuda försäkringar som tillval i stället för en obligatorisk del av avgiften, skulle vi kunna tillgodose medlemmarnas olika behov och ekonomiska förutsättningar bättre.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att fackförbundets försäkringar som i dag ingår i fackavgiften i stället erbjuds som tillval, där medlemmarna själva kan välja vilka försäkringar de vill ska ingå i sitt medlemskap.

Motion nr 67

Gör hemförsäkringen valfri

Från Magnus Fransson, Tistelvind AB, Boxholm

Jag anser att man som medlem i Livs inte ska bli påtvingad en hemförsäkring. Man ska ha möjligheten och alternativet att tacka nej till den och då inte heller behöva betala för den.

I dag kan jag ha en annan hemförsäkring men det innebär att jag får betala för två i alla fall.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att hemförsäkringen ska vara frivillig.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 65, 66, 67

I motion 65 föreslår motionären

- att** medlemsförsäkringspaketet ska fortsatt ingå i medlemskapet som standard **att** medlemmar ska ges möjlighet att aktivt välja bort en eller flera försäkringar ur försäkringspaketet om de redan har motsvarande skydd
- att** medlemmar som väljer bort delar av försäkringspaketet ska få ett avdrag på sin fackavgift motsvarande de försäkringar de valt bort
- att** hemförsäkringen som ingår i medlemskapet som standard ska vara mellanförsäkringen, inte basförsäkringen.

I motion 66 föreslår motionären

- att** fackförbundets försäkringar som i dag ingår i fackavgiften i stället erbjuds som tillval, där medlemmarna själva kan välja vilka försäkringar de vill ska ingå i sitt medlemskap.

I motion 67 föreslår motionären

- att** hemförsäkringen ska vara frivillig.

För Livsmedelsarbetareförbundet är det viktigt att medlemmarna har ett bra skydd på fritiden. En viktig del är bra medlemsförsäkringar där bland annat hemförsäkring ingår.

Anledningen till att den kollektiva hemförsäkringen infördes i medlemsavgiften var för att stärka solidariteten och öka värdet av att vara medlem i Livs.

Innan hemförsäkringen ingick i medlemskapet var det många medlemmar som inte hade hemförsäkring. Eftersom en del av de medlemmar som inte hade någon hemförsäkring uppgav att de inte ansåg sig ha råd att teckna en hemförsäkring valde Livs som förbund att hemförsäkringen skulle ingå i medlemskapet. När försäkringen ingår i medlemsavgiften blir kostnaden lägre för medlemmarna än om de skulle teckna den privat.

2023 betalade Folksam ut ca. 13 miljoner kronor i ersättning till Livs medlemmar från hemförsäkringen vilket visar medlemsnyttan med försäkringen.

Förbundsstyrelsen har som inriktning att hålla nere medlemsavgiften speciellt då många redan har det svårt ekonomiskt. Att göra en förändring i försäkringarnas innehåll och villkor skulle innebära att medlemsavgiften behöver höjas för att finansiera kostnaden för villkorsändringar i försäkringarna.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

- att** bifalla motion 65 att-sats ett samt
- att** avslå motionerna 65 att-sats två, att-sats tre, att-sats fyra, 66, 67.

DAGORDNINGSPUNKT 56

Motion nr 68

Tillägg i ILO-LISTAN

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

Att vi som jobbar inom industrin får belastningsskador är ingen nyhet. Men varför är inte belastningsskador i rörelseapparaten med på AFA:s ILO-lista? Nr 23 på listan som är Sjukdomar orsakade av vibrationer täcker inte upp alla de belastningsskador vi utsätts för eftersom de inte är orsakade av vibrationer.

Som exempel kan vi ta Karpaltunneln som är något många på vår arbetsplats har varit tvungna att operera på grund av de belastningar deras handleder har blivit utsatta för genom arbetet. Detsamma gäller de arbetssjukdomar som påverkar den psykisk ohälsan. Har man ont länge i kroppen och inte orkar lika mycket som man gjort tidigare så blir även den psykiska hälsan drabbad av detta.

För att få sin rätt till ersättning prövad av AFA ska man antingen ha fått sin arbetssjukdom godkänd av Försäkringskassan eller att diagnosen finns att hitta på ILO-listan över de sjukdomar som bör ingå i en arbetsskadeförsäkring.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall

att förbundet verkar för att man gör tillägg i ILO-listan för belastningsskador/diagnoser i rörelseapparaten som ska ingå i arbetsskadeförsäkringen

Avslag

att förbundet verkar för att man gör tillägg i ILO-listan för psykisk ohälsa som ska ingå i arbetsskadeförsäkringen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 68

I motion 68 föreslår motionären

att förbundet verkar för att man gör tillägg i ILO-listan för belastningsskador/diagnoser i rörelseapparaten som ska ingå i arbetsskadeförsäkringen

att förbundet verkar för att man gör tillägg i ILO-listan för psykisk ohälsa som ska ingå i arbetsskadeförsäkringen.

Det är arbetsgivaren som ansvarar för arbetsmiljön och i det ligger att förebygga skador på arbetsplatsen. I det systematiskt arbetsmiljöarbetet ingår att utreda om det finns behov av hjälpmedel såsom till exempel lyftanordningar för att undvika skador på kroppen. En del arbetsuppgifter kommer alltid behöva göras manuellt så risken för arbetskada går inte att bygga bort helt. Skulle olyckan vara framme är det viktigt att det finns bra villkor i avtalsförsäkringarna.

När det gäller psykisk ohälsa så är det något som ofta är kopplat till stress eller depressioner och kan bestå av flera faktorer som gör att

någon mår dåligt. Att kopplingen till psykisk ohälsa enbart skulle bero på arbetet är svårt att fastställa, men skulle Försäkringskassan göra bedömningen att det är arbetsrelaterad stress eller depression som leder till ohälsa så utgår sjukpenning under den tiden sjukskrivningen pågår.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motion 68 att-sats ett samt

att avslå motion 68 att-sats två.

DAGORDNINGSPUNKT 57

Motion nr 69

Förbättrad återkoppling vid prövningar av försäkringsärenden

Från Skyddsombuden på Kronfågel, Ingrid Jatkola, Fredrik Malmström, Christer Ohlsson, Caroline Ferdinandsson, Malin Alexandersson, Margareta Lund Andersson, Kronfågel AB, Valla

När man skickar in försäkringsärenden som ska gå vidare till rättshjälp så skickar vi det först till vår ombudsman som ska bedöma om det ska skickas vidare upp till förbundet där dom ska göra ytterligare en bedömning om det ska skickas till LO-TCO Rättsskydd. Detta kan ta ganska så lång tid och återkopplingen är näst intill obefintlig.

För att underlätta för oss som har kontakten med medlemmen som ärendet gäller så skulle en bättre återkopplingsrutin upprättas. I form av ett mail med att ärendet har godkänts/nekats av ombudsman och sedan ett när det godkänts/nekats av förbundet och ytterligare ett när det inkommit till LO-TCO Rättsskydd.

För att underlätta vår kontakt med medlemmen skulle ju ett preliminärt datum för när man kan få ett svar i sitt ärende vara högst uppskattat. Är det så att vi inte har tillräckligt med personal som jobbar med detta?

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad att förbundet verkar för att det ska bli en bättre återkoppling mellan de olika instanserna i ett försäkringsärende

Besvarad att rutiner upprättas för att man ska få mer och snabbare återkoppling från ombudsman, förbund och LO-TCO Rättsskydd när det gäller försäkringsärenden, för att kunna förmedla detta till den berörde medlemmen

Avslag att förbundet verkar för att ett preliminärt slutdatum för besked i försäkringsärenden upprättas.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 69

I motion 69 föreslår motionären

- att** förbundet verkar för att det ska bli en bättre återkoppling mellan de olika instanserna i ett försäkringsärende
- att** rutiner upprättas för att man ska få mer och snabbare återkoppling från ombudsman, förbund och LO-TCO Rättsskydd när det gäller försäkringsärenden, för att kunna förmedla detta till den berörde medlemmen
- att** förbundet verkar för att ett preliminärt slutdatum för besked i försäkringsärenden upprättas.

Det finns redan en rutin för hanteringen av rättshjälpsärenden, där rättsskyddet återkopplar till medlemmen och förbundet får information från rättsskyddet för kännedom.

Förbundet ser kontinuerligt över rutinerna och det pågår ett arbete med att förbättra rutinerna för återkopplingen så att informationen även når arbetsplatsklubben i de fall de varit involverad i processen. Det går inte att sätta ett slutdatum när ett ärende som lämnats till Rättsskyddet ska vara klart då varje ärende är unikt. Ärendets handläggningstid påverkas bland annat av hur mycket dokument som behöver samlas in.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

- att** anse motion 69 att-sats ett, att-sats två besvarad,
- att** avslå motion 69 att-sats tre.

DAGORDNINGSPUNKT 58

Motion nr 70

Försäkrad hela arbetslivet

Från Livsklubben Pågen AB, Malmö och Göteborg

När vi beslutar om förändringar på arbetsmarknaden så måste vi förstå konsekvenserna och fördela åtgärderna mer rättvist. Som det ser ut i dag får de som arbetar i slitsamma låglöneyrken betala det högsta priset. Som att tvingas arbeta till 67 - och snart ännu längre.

Arbetsgivarnas ständiga krav på effektivitet liknar modernt slaveri. Här tas ingen hänsyn till en åldrande kropp. Det skapar stress, sjukskrivning och arbetslöshet. En genomsnittlig medlem i Livs arbetar till 55 innan ålderskrämpor börjar göra sig påminda. Många kämpar de sista åren.

Situationen förvärras av ett orättvist pensionssystem där vissa arbetsgivare kan slippa betala in till pensionen eller tjänstepensionen de sista åren. Ett orättvist pensionssystem som dessutom utformats som ett lotteri. Hur många kan hantera aktier eller fonder? Trots att vi sliter ett helt liv så är vi inte garanterade en ekonomiskt tryggad ålderdom.

- Avslag** **Vi föreslår att kongressen beslutar**
att a-kassan ska gälla hela anställningstiden ut
- Avslag** att tjänstepensionen betalas in så länge man jobbar, oavsett ålder
- Avslag** att våra AFA försäkringar ska gälla så länge man jobbar, oavsett ålder.

Motion nr 71

Verka för att försäkringar hänger med efter 65 år

Från Livsklubben Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

Våra medlemmar är oroliga att vi ej har fullgott försäkringsskydd efter 65 och ser det som åldersdiskriminering.

Vikten av att vi har rätt försäkringsskydd är stor då vi förväntas jobba till 67 år.

- Besvarad** **Vi föreslår att kongressen beslutar**
att Livs verkar för att vi har fullgott försäkringsskydd fram till pensions-
åldern så att våra medlemmar ges möjlighet att kunna få den hjälp
de behöver och förtjänar.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 70, 71

I motion 70 föreslår motionären

- att a-kassan ska gälla hela anställningstiden ut
- att tjänstepensionen betalas in så länge man jobbar, oavsett ålder
- att våra AFA försäkringar ska gälla så länge man jobbar, oavsett ålder.

I motion 71 föreslår motionären

- att Livs verkar för att vi har fullgott försäkringsskydd fram till pensions-
åldern så att våra medlemmar ges möjlighet att kunna få den hjälp
de behöver och förtjänar.

Arbetslöshetsförsäkringen styrs av den riktålder som Riksdagen fattar beslut om ska gälla som pensionsålder. I samband med uppnådd riktålder för ålderspension är tanken att det är dags att gå i pension och då övergår arbetslöshetsförsäkringen till en pensionsförsäkring.

Enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring går det endast att vara medlem i en a-kassa fram till månaden innan riktåldern för ålderspension infaller. Riktåldern är sedan 1 januari 2024 66 år och från 1 januari 2027 är riktåldern 67 år.

Livsmedelsarbetareförbundet kan inte besluta om att a-kassa ska kunna utgå till medlemmar efter att riktåldern är uppnådd.

När det gäller avsättning till tjänstepensionen som ingår i avtalsförsäkringarna är det inget Livsmedelsarbetareförbundet själva beslutar om, dessa förhandlas enligt den förhandlingsordning som LO och Svenskt Näringsliv kom överens om 2013.

En viktig fråga i avtalsförsäkringarna är åldern för tjänstepension där yrkanden funnits sedan tidigare om en avsättning från första till sista arbetsdagen oavsett ålder. LO har förhandlat med Svenskt Näringsliv

om vilken ålder arbetsgivaren ska betala in pensionspremie (avtalspension) till FORA för de anställda. Åldern har sänkts från 25 år 2019, till 24 år 2020, 23 år 2021 och sedan 1 januari 2023 är den 22 år. När det gäller övre ålder i avtalsförsäkringar är det en fråga som LO försöker förhandla fram så att arbetsgivaren ska fortsätta inbetalning till pensionspremien även efter 65 och så länge som medlemmen kvarstår i arbete.

När det gäller övriga avtalsförsäkringar så pågår det förhandlingar om ändrad ålder och att de ska gälla hela arbetslivet. När det gäller medlemsförsäkringarna så följer de riktåldern för pension som är 66 år, men det pågår ett arbete tillsammans med övriga LO-förbund som ska göra det möjligt för förbunden att skilja på medlemmar som fortsätter arbeta efter 66 år.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att anse motion 71 besvarad,

att avslå motion 70.

DAGORDNINGSPUNKT 59

Motion nr 72

NPF-diagnoser i medlemsbarn

Från Peter Janson, Nils Håkan Nilsson, Alexandra Myrén, Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

Försäkringsskyddet i barnförsäkringen vid NPF-diagnoser är alldeles för dåligt i medlemsbarnsförsäkring och i barnförsäkringar överlag.

Vi har en medlem hos oss vart barn har medelsvår ADHD, när försäkringstagaren anmälde detta till Folksam och medlemsbarns försäkringen så fick försäkringstagaren svaret att vi får se om barnet har kvar diagnosen vid 18 års ålder. När barnet är 18 är det lite för sent för hjälp.

Den största utmaningen för barn med NPF är uppväxten. Det är då man måste lära sig alla sociala koder, klara skolan och så vidare. Det är då försäkringen är som viktigast. Om barnet under uppväxten har fått rätt hjälp så har personen troligtvis fått verktyg att hantera och kompensera för sitt funktionshinder.

Medlemmen det gäller i detta exempel fick förutom svaret att vänta till 18 års ålder, att det fanns lite annan hjälp att få men bara inom ett år från det att man började utreda diagnosen. Men en diagnosutredning på dagens BUP tar cirka 2 år. Vilket gör att man har förlorat rätt till den lilla hjälp som finns till exempel tyngdtäcke eller likande. Du kan inte få hjälp om du inte har diagnos, men diagnos tar för lång tid så man förlorar den ersättningen/hjälpen ändå. Detta är beklämmande. Det blir ett moment 22.

Pengar är inte allt, men många av våra medlemmar går på avtalslöner. Vi har hög inflation och så vidare. Vilket gör att föräldrar kanske inte har råd att köpa de hjälpmedel som vore bra för deras barn, för att underlätta i vardagen.

Vissa grejer kan arbetsterapin skriva ut, med det är ganska hårt reglerat vad som kan skrivas ut på recept.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall att Livs verkar för bättre försäkring för NPF-diagnoser i barnförsäkringen

Avslag att Livs eller Folksam tar hjälp av organisationer för NPF tillfrågas som expertis. Till vilken hjälp/ersättning som vore önskvärd för ökad livskvalité.

Motion nr 73

NPF-diagnoser i medlemsbarn

Från Rebecca Borck, Gunnar Dafgård AB, Källby

Försäkringsskyddet i barnförsäkringen vid NPF diagnoser är alldeles för dåligt i medlemsbarnsförsäkring och i barnförsäkringar överlag.

Vi har en medlem hos oss vart barn har medelsvår ADHD, när försäkringstagaren anmälde detta till Folksam och medlemsbarns försäkringen så fick försäkringstagaren svaret att vi får se om barnet har kvar diagnosen vid 18 års ålder. När barnet är 18 är det lite för sent för hjälp. Den största utmaningen för barn med NPF är uppväxten. Det är då man måste lära sig alla sociala koder, klara skolan och så vidare. Det är då försäkringen är som viktigast. Om barnet under uppväxten har fått rätt hjälp så har personen troligtvis fått verktyg att hantera och kompensera för sitt funktionshinder.

Medlemmen det gäller i detta exempel fick förutom svaret att vänta till 18 års ålder, att det fanns lite annan hjälp att få men bara inom ett år från det att man började utreda diagnosen. Men en diagnosutredning på dagens BUP tar cirka 2 år. Vilket gör att man har förlorat rätt till den lilla hjälp som finns till exempel tyngdtäcke eller likande. Du kan inte få hjälp om du inte har diagnos, men diagnos tar för lång tid så man förlorar den ersättningen/hjälpen ändå. Detta är beklämmande. Det blir ett moment 22.

Pengar är inte allt, men många av våra medlemmar går på avtalslöner. Vi har hög inflation och så vidare. Vilket gör att föräldrar kanske inte har råd att köpa de hjälpmedel som vore bra för deras barn, för att underlätta i vardagen. Vissa grejer kan arbetsterapin skriva ut, med det är ganska hårt reglerat vad som kan skrivas ut på recept.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Bifall att Livs verkar för bättre försäkring för NPF-diagnoser i barnförsäkringen

Avslag

att Livs eller Folksam tar hjälp av organisationer för NPF tillfrågas som expertis. Till vilken hjälp/ ersättning som vore önskvärd för ökad livskvalité.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 72, 73*I motion 72 föreslår motionären*

att Livs verkar för bättre försäkring för NPF-diagnoser i barnförsäkringen

att Livs eller Folksam tar hjälp av organisationer för NPF tillfrågas som expertis. Till vilken hjälp/ersättning som vore önskvärd för ökad livskvalité.

I motion 73 föreslår motionären

att Livs verkar för bättre försäkring för NPF-diagnoser i barnförsäkringen

att Livs eller Folksam tar hjälp av organisationer för NPF tillfrågas som expertis. Till vilken hjälp/ ersättning som vore önskvärd för ökad livskvalité.

Motionärerna föreslår att Livs verkar för bättre försäkring för NPF-diagnoser i barnförsäkringen. Det förs kontinuerligt samtal mellan LO-förbunden och Folksam om hur de försäkringar som ingår i medlemskapet och de frivilliga tilläggsförsäkringarna kan förbättras. Motionärerna beskriver en brist i nuvarande försäkring gällande diagnos NPF som ökat med tid och skulle kunna förbättras.

Förbundsstyrelsen arbetar aktivt med att se över förbättringar som kan göras och delar motionärernas synpunkt om att barnförsäkringen kan förbättras.

Motionärerna föreslår även att Livs eller Folksam tar hjälp av organisationer för NPF, och att de tillfrågas som expertis för att få fram vilken hjälp alternativt vilken ersättning som vore önskvärd för ökad livskvalité.

När det gäller att ta hjälp av expertis i olika frågor oavsett försäkringar så kan inte Livs styra över vilken expertis Folksam ska ta hjälp av i olika frågor.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motionerna 72 att-sats ett, 73 att-sats ett samt

att avslå motionerna 72 att-sats två, 73 att-sats två.

DAGORDNINGSPUNKT 60

Motion nr 74

Juristförsäkringen som tilläggsförsäkring

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

Flera LO-förbund har i många år haft en juristförsäkring som tilläggsförsäkring via Folksam. Denna försäkring inkluderar 15 timmar juridiska rådgivning per år och tillgång till en onlinetjänst där du kan skriva juridiska dokument på egen hand. Det gäller allt från samboavtal, testamenten och vårdnadstvister till konsumenträtt. Det ingår även Må-Bra-Rådgivning, hjälp vid ID-stöld och ett rättsskydd som kan ersätta dina rättegångskostnader.

Många av våra medlemmar har inte råd att anlita en jurist för att göra dessa saker, detta skulle verkligen vara en hjälp för dem.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad att förbundet i samverkan med Folksam tar fram ett förslag på en juristförsäkring för förbundets medlemmar

Besvarad att teckna som en tilläggsförsäkring.

Motion nr 75

Tilläggsförsäkringar i Folksam

Från Peter Janson, Nils Håkan Nilsson, Alexandra Myrén, Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

Går man in på Folksam och kollar på varje enskilt förbund kan man se att andra förbund har tilläggsförsäkringar som vi Livsmedlemmar inte kan välja till.

GS-facket har två väldigt bra tilläggsförsäkringar: Juristförsäkring samt Medlemsspar Fond

Källa: <https://www.folksam.se/forbund/gs/befintlig-medlem#id69257>

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad att Livs verkar för att vi i Livs också har dessa eminenta tilläggsförsäkringar i Folksam.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 74, 75

I motion 74 föreslår motionären

att förbundet i samverkan med Folksam tar fram ett förslag på en juristförsäkring för förbundets medlemmar

att teckna som en tilläggsförsäkring.

I motion 75 föreslår motionären

att Livs verkar för att vi i Livs också har dessa eminenta tilläggsförsäkringar i Folksam.

Livs för kontinuerligt samtal med Folksam om att erbjuda Livs medlemmar bra försäkringar. I det fall Folksam presenterar nya försäkringar gör förbundsstyrelsen avvägningar om vad som ska ingå i medlemskapet. När det gäller juristförsäkringen har Folksam erbjudit Livs att föra in den som obligatoriskt för alla i medlemsförsäkringarna mot en kostnad som förbundsstyrelsen inte såg som försvarbart. Andra förbund har senare erbjudits teckna den som en frivillig försäkring vilket Folksam senare slutade med. Det pågår samtal om alternativ till juristförsäkring som ska kunna erbjudas medlemmarna men än finns inget konkret.

När det gäller Medlemsspar Fond så finns den möjligt sedan 1 januari 2024.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att anse motionerna 74, 75 besvarade.

DAGORDNINGSPUNKT 61

Motion nr 76

Premie vid dubbelt medlemskap i LO-förbund

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

Inom arbetsområdena som är kopplade med LO-förbunden är det ganska många hushåll där båda parterna har medlemskap i facket. Eftersom man inte ska dra ner på medlemsavgiften kan man ge något annat tillbaka.

Vi skulle vilja se att man belönar de medlemmar som har en partner som också är medlem i ett LO-förbund med någon form av premie på försäkringarna hos Folksam utöver att man blir uppgraderad på hemförsäkringen. T.ex. att man får rabatt på någon annan försäkring som barnförsäkring, bilförsäkring eller sjuk- och efterlevandeförsäkringen.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att förbundet verkar för att det blir någon form av extra premie hos Folksam när båda parter i hushållet har ett medlemskap i ett LO-förbund, utöver uppgraderingen av hemförsäkringen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 76

I motion 76 föreslår motionären

att förbundet verkar för att det blir någon form av extra premie hos Folksam när båda parter i hushållet har ett medlemskap i ett LO-förbund, utöver uppgraderingen av hemförsäkringen.

I medlemsavgiften ingår flera försäkringar som kompletterar medlemmarnas skydd på fritiden. När två personer i samma hushåll är medlemmar i ett LO-förbund ingår en allriskförsäkring, någon uppgradering av hemförsäkringen ingår däremot inte. Det förs kontinuerligt samtal

mellan Folksam och LO- förbunden om förbättringar i medlemsförsäkringarna, men det finns även ett ansvar om att balansera bra villkor i försäkringarna utan att behöva höja medlemsavgiften.

Som medlem i Livs ger Folksam rabatt på frivilliga försäkringar som tecknas utöver de som redan ingår i medlemskapet. Livsmedelsarbetareförbundet för kontinuerligt samtal med Folksam om att förbättra försäkringarna som erbjuds medlemmarna.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar att avslå motion 76.

DAGORDNINGSPUNKT 62

Motion nr 77

Premie vid långt och troget medlemskap

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

Vi känner att man efter långt och troget medlemskap i ett LO-förbund ska få någon form av premie. Eftersom man inte ska dra ner på medlemsavgiften kan man ge något annat tillbaka. Vi skulle vilja se att man belönar de medlemmar som har varit medlem länge med någon form av premie på försäkringarna hos Folksam. T.ex. att man får rabatt på någon av tilläggsförsäkringarna som vi har.

Vi skulle vilja att det till exempel finns en belöningstrappa, efter 10 år som trogen medlem får man ta del av en premie och efter ytterligare 5 år får man klättra ett steg till och så vidare.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag att förbundet verkar för att det blir någon form av extra premie hos Folksam vid långt och troget medlemskap.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 77

I motion 77 föreslår motionären

att förbundet verkar för att det blir någon form av extra premie hos Folksam vid långt och troget medlemskap.

Förbundsstyrelsen anser i grunden inte att det är en bra väg att gå att hantera medlemsförmåner olika mellan aktiva medlemmar. Alla medlemmar är lika mycket värda oavsett hur länge medlemskapet har varat. Det var också ett av de bärande argumenten för förändringen till en gemensam ekonomi för hela förbundet. Den skillnad som idag finns är den kvalifikationstid för förhandlingshjälp enligt stadgarna §13 mom 2 som gäller nya medlemmar, men den fyller en helt annan funktion.

Förslaget om premierabatt skulle dessutom fördyra kostnaderna för försäkringarna och därmed antingen påverka den fackliga verksamheten eller kräva en avgiftsökning.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar att avslå motion 77.

DAGORDNINGSPUNKT 63

Motion nr 78

Tandvård ska ingå i Folksam försäkringspaket för medlemmar

Från Olaf Ljungqvist, Åbro Bryggeri AB, Vimmerby

Tandvård är en viktig del för att vi människor ska kunna leva så bra som möjligt. Därför tycker jag att det borde ingå i ett slags försäkringspaket så att det blir mer finansiellt rimligt för oss arbetare att nyttja tandvård vid behov.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att tandvård läggs till i försäkringspaket som ingår i medlemskapet.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 78

I motion 78 föreslår motionären

att tandvård läggs till i försäkringspaket som ingår i medlemskapet.

Förbundsstyrelsen ser regelbundenhet över de försäkringar som ingår i medlemskapet och balanserar in att det ska vara ett bra skydd till en rimlig kostnad. Försäkringspaketet som Livsmedelsarbetareförbundet tecknat bygger på principen, om olyckan är framme.

Kostnaden för försäkringar bestäms av risken för hur många som använder försäkringen mot hur många som ingår i försäkringen. När det gäller en tandvårdsförsäkring skulle försäkringens kostnad sättas utifrån det förutsägbara att alla som ingår i försäkringen någon gång skulle behöva behöva besöka tandläkaren. Sammantaget skulle detta innebära att premien för en sådan försäkring skulle vara väldigt hög och innebära en höjd medlemsavgift.

Förbundsstyrelsen är av uppfattningen att tandvård inte ska vara en klassfråga, utan alla ska kunna ha en bra tandvård. I huvudsak handlar det om att skapa villkor som gör att den enskildes kostnader för tandvård blir överkomliga för alla medborgare och att tandvården på ett bättre sätt än i dag integreras i sjukvården.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar att avslå motion 78.

SAMHÄLLE OCH POLITIK

DAGORDNINGSPUNKT 64

Motion nr 79

Höjning av den allmänna pensionen

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

För att vi ska kunna ha en behaglig ålderdom så skulle vi behöva en höjning av den allmänna pensionen. Det är många i dag som inte har råd att gå i pension fast de skulle behöva det, i stället får de jobba några år extra för att kunna ha råd med vardagens utgifter. Krämporna blir värre med åren men de gamla tvingas harva på inom industriyrkena för att tjäna in några hundralappar till i månaden i pensionen.

Klyftorna i samhället blir större och större och det är inte till någon fördel för oss som inte hör till samhällets topp. Det är dags att stå upp för oss som får kryckor och rullatorer i stället för fallskärmar när vi går i pension.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall att förbundet verkar för att den allmänna pensionen höjs.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 79

I motion 79 föreslår motionären

att förbundet verkar för att den allmänna pensionen höjs.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning att alla ska kunna leva på sin pension och inte tvingas fortsätta arbeta eller söka bidrag för att kunna sätta mat på bordet.

Den allmänna pensionen är uppdelad i flera delar:

Inkomstpension som baseras på alla år du arbetat och betalat skatt i Sverige samt följer inkomstutvecklingen i samhället.

Premiepension som påverkas av avkastningen på de fondinnehav som är kopplade till den enskilde.

Garantipension och inkomstpensionstillägg som förutsätter att du har haft en låg inkomst i Sverige eller jobbat ett mindre antal år, minst 3 och kommer att få en låg inkomstgrundad pension eller ingen alls.

Livs uppfattning är att premiepensionen ska skrotas och att premien istället förstärker inkomstpensionen.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motion 79.

DAGORDNINGSPUNKT 65

Motion nr 80

Sänkt pensionsålder för LO-förbundets kollektivanställda

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

I LOs ”Vem kan jobba till 67? En rapport om medelpensionsåldern i olika LO-yrken” från 2015 står följande: Resultatet visar att medelpensionsåldern för hela LO-kollektivet (63,8) ligger en bit under det som av de flesta fortfarande uppfattas som ”ordinarie pensionsålder”, 65 år. Beräkningarna visar att det i dag krävs arbete till 67 års ålder för att uppnå en pensionsnivå i den allmänna pensionen som motsvarar 60-62 % av slutlönen, under förutsättningen att pension tjänats in i heltidsarbete under en period av 47 år.

Det betyder att medelpensioneringsåldern för LO-kollektivet är 3,2 år kortare än vad behövt. Vi kan konstatera att det är långt kvar innan en majoritet av arbetarna uppnår den ”gamla” pensionsålder 65 år och ännu längre innan en majoritet av dem uppnår den behövliga pensionsåldern på 67 år.

Som vi alla vet så får man ju en lägre pension om man väljer att gå tidigare, därför väljer många att fortsätta jobba trots att deras kroppar inte orkar. LO-förbundets kollektivanställda står och sliter ut sina kroppar tills dom inte orkar mer, vilket gör att de inte får njuta av pensionen utan smärta och krämpor.

Även om medellivslängden höjts så är det inte många av kollektivarerna som orkar eller kan arbeta längre. Vi förtjänar också att få vara pigga och vid god hälsa när vi går i pension.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad att förbundet ser över vad den faktiska medelpensionärsåldern är i nuläget

Besvarad att förbundet verkar för att få pensionsåldern sänkt till en rimligare ålder som LO-förbundets medlemmar faktiskt orkar jobba till.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 80

I motion 80 föreslår motionären

att förbundet ser över vad den faktiska medelpensionärsåldern är i nuläget att förbundet verkar för att få pensionsåldern sänkt till en rimligare ålder som LO-förbundets medlemmar faktiskt orkar jobba till.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om det rimliga i att faktiskt orka arbeta fram till lagstiftad pensionsålder och kommer aldrig avkall på att alla ska kunna arbeta fram till ordinarie pensionsdag.

Förbundsstyrelsen har i samband med förberedelser inför avtalsrörelse 2025 uppmärksammat att det saknas dagsaktuellt underlag kring vad den faktiska pensionsåldern är inom Livsmedelsarbetareförbundets avtalsområden. I december 2024 tillkom dessutom två ytterligare av-

talsområden, lantbruk och trädgårdsodling vilket sammantaget aktualiserade frågan ytterligare och arbetet med att se över vad den faktiska pensionsåldern är inom förbundets organisationsområde och hur det ska göras för att ge bästa möjliga bild av hur det ser ut pågår.

Frågan som om möjligheten att orka arbeta fram till pension som sådan är inte ny och diskussioner inom förbundet om hur detta ska åtgärdas har debatterats på kongresser, verksamhetsträffar och i förhandlingsdelegationer genom åren.

Vägval har tvingats att göras där andra prioriterade frågor såsom t.ex. a- kassa och sjukersättning samt lön, hälsa och arbetsmiljö har vägt in men förbundet är tydliga i de forum där vi finns representerade att frågan är större än ett enskilt förbund.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att anse motion 80 besvarad.

DAGORDNINGSPUNKT 66

Motion nr 81

Glapp i vårt socialförsäkringsystem

Från Livsklubben Gunnar Dafgård AB, Källby

Visst är det fantastiskt att få möjlighet att inträda vuxenlivet med sitt första arbete eller ny i Sverige och erhålla sitt första arbete.

Dock kan eventuell bitter smak uppkomma om man mot förmodan måste använda sig av våra avtalsförsäkringar eller våra socialförsäkringar.

För att ha rätt till sjukpenning/vab eller liknande måste du ha en anställning på 6 månader framåt eller bakåt i tiden. Det kan vara en arbetsgivare eller flera, bara man har, eller ska arbetat en dag varje månad i 6 månader.

Vi tar ett exempel från våran vardag på Dafgård. Vi har många från andra länder, eller nyblivna studenter som får sitt första jobb här hos oss. Om olyckan är framme och medlemmen skadar sig på arbetet som orsakar en längre sjukskrivning (mer än 14 dagar). Sker denna olycka, 3 veckor in i kontraktet, och personen bara har 3 månaders kontrakt, då kan personen inte erhålla full ersättning från TFA. Personen har inte rätt till sjukpenning dag 15. Vilket gör att personen inte heller kommer få ersättning för förlorad arbetsförtjänst från TFA efter dag 14. Personen kan fortfarande ha rätt till sveda och verk, ärr och invaliditet.

MEN det är inkomstförlusten som är kännbar för personen, speciellt när man är ny på arbetsmarknaden. Om personen inte är kvalificerad till Försäkringskassan så borde avtalsförsäkringen ta hela inkomstförlusten.

När en person är ny på arbetsplatsen så är den personen som mest sårbar. Den nyanställde kan inte alla risker och vågar kanske inte heller påtala alla risker som man ser för rädsla att inte få förlängd anställning.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag
Besvarad

att Livs verkar för att detta glapp försvinner i vår socialförsäkring

att Livs verkar för att detta glapp försvinner i avtalsförsäkringen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 81

I motion 81 föreslår motionären

att Livs verkar för att detta glapp försvinner i vår socialförsäkring

att Livs verkar för att detta glapp försvinner i avtalsförsäkringen.

Motionen tar upp ett problem för nyanställda i sitt första jobb på en arbetsplats i Sverige. Problemet uppstår primärt om anställningen ska pågå kortare tid än sex månader. Detta beror på att både vårt socialförsäkringssystem och våra avtalade försäkringar har kvalifikationsregler. Förbundsstyrelsen anser det rimligt med någon form av kvalifikationstid, men ser också problemet och anser att den drabbade borde vara skadelös och avtalsförsäkringarna bör stärkas.

När det gäller avtalsförsäkringarna är det en avtalsfråga som samordnas inom LO i en avtalsrörelse.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att anse motion 81 att-sats två besvarad,

att avslå motion 81 att-sats ett.

DAGORDNINGSPUNKT 67

Motion nr 82

Avsluta det ovillkorade ekonomiska stödet till Socialdemokraterna

Från Livsklubben Olle Nyberg Chark AB, Jordbro

Det ekonomiska stödet till Socialdemokraterna motiveras från fackförningshåll med att förbundens medlemmar behöver politiska förändringar, som endast kan genomdrivas i Riksdagen och att S är det parti som står oss närmast och har förmågan att påverka dessa beslut.

Att Socialdemokraterna är det parti som står oss närmast är en öppen fråga. Många fackliga skulle nog inte hålla med om det efter alla förändringar av partiets inriktning, i en riktning som inte ligger i linje med våra intressen.

Fackföreningsrörelsen och Socialdemokraterna genomdrev de stora förbättringar för arbetande människor som kom tillstånd under 1900-talet genom att ha en långsiktig vision, och jobba för breda reformer till

det stora flertalets fromma. I dag är partiets perspektiv fortsatt maktinnehav de nästkommande fyra åren.

Det ständiga argumentet för att acceptera att låta allt fler av de förbättringar som vi tidigare genomdrivit gå till spillo är att det med en borgerlig regering hade blivit ännu sämre.

”De andra är faktiskt ännu sämre”, är ingen hållbar utgångspunkt för en rörelse som vill åstadkomma nya reformer och en bättre framtid för Sveriges arbetare.

Det är ett förhållningssätt som snarare visar på en desperat önskan att klamra sig fast vid gamla, positioner. Inte att föra arbetarklassens sak framåt. Detta förhållningssätt kanske tilltalar topparna inom förbunden och LO, men hjälper knappast oss på golven.

För vi ser våra levnadsomständigheter, såväl på arbetsplatserna som i samhället i stort, försämrats för varje år som går.

9 av 14 LO-förbund hade 2021 redan avslutat det ovillkorade stödet till Socialdemokraterna, eftersom de konstaterat att det inte är det effektivaste sättet att använda förbundens pengar för att gynna medlemmarnas intressen.

Hur skulle ett ovillkorat stöd till ett parti som gång på gång bevisat att man inte ovillkorligen sätter arbetarnas intressen främst, kunna vara den bästa placeringen av medlemmarnas pengar? Att ge någon pengar och samtidigt frivilligt frånsäga sig rätten att ställa krav, det är också att frivilligt frånsäga sig möjligheten till inflytande.

Socialdemokraterna vet ju att oavsett hur de agerar så sätts pengarna in på kontot i alla fall. Det är rent oansvarigt att hantera medlemmarnas pengar på det sättet. Om Socialdemokraterna ska få pengar av oss borde de åtminstone vara tvungna att bevisa att de gjort sig förtjänta av dem.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag att Livs omedelbart avslutar det ovillkorade stödet till Socialdemokraterna

Avslag att Livs, som flera andra LO-förbund gjort, i stället inrättar en fond för fackligt- samhälleligt påverkansarbete, där man utifrån medlemmarnas och arbetarrörelsens intressen delar ut pengar till de organisationer som bäst kan gynna dessa intressen långsiktigt

Avslag att vi får demokratiskt inflytande över och översyn av var dessa pengar ska gå genom att denna fråga underställs revision vid varje kommande kongress.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 82

I motion 82 föreslår motionären

att Livs omedelbart avslutar det ovillkorade stödet till Socialdemokraterna

att Livs, som flera andra LO-förbund gjort, i stället inrättar en fond för fackligt- samhälleligt påverkansarbete, där man utifrån medlemmarnas och arbetarrörelsens intressen delar ut pengar till de organisationer som bäst kan gynna dessa intressen långsiktigt

att vi får demokratiskt inflytande över och översyn av var dessa pengar ska gå genom att denna fråga underställs revision vid varje kommande kongress.

Många fackföreningar grundades omkring 1880, och de arbetare som var aktiva inom facket insåg att de behövde lyfta sina frågor även i riksdagen. Detta ledde till att Socialdemokraterna bildades under en facklig kongress år 1889.

Tillsammans fokuserade de på sina första tre krav: allmän och lika rösträtt, rätten att organisera sig och en åtta timmar lång arbetsdag.

Redan då samarbetade organisationerna som jämbördiga parter med ömsesidig respekt för varandras roller. Historiskt har facklig-politisk samverkan visat sig vara en framgångsfaktor som ofta ifrågasatts av motparter och andra aktörer med andra agendor.

Vi befinner oss i en tid då samverkan behöver utvecklas och stärkas - inte försvagas. Vi är starkare om vi agerar tillsammans och samordnat i en tid då arbetarnas rättigheter angrips och andra röster blir högre.

Facklig-politiskt samverkan bygger på tron att tillsammans går det att åstadkomma något som är större än det som organisationerna kan åstadkomma var och en för sig. Att det tillsammans går att nå en förändrad samhällsmodell, full sysselsättning och ett hållbart arbetsliv.

Organisationerna kan inte diktera villkoren för varandra, utan det måste finnas en ständig pågående dialog på alla nivåer; om politiken, om organisationen och om hur samverkan bäst kan utvecklas så att vi tillsammans formar politiken. Samverkan sker både i formella och mer informella former och regleras i begränsad utsträckning.

Historiskt har bidrag till partiet aldrig varit avsett som betalning för att driva en fråga, utan som ett stöd för att möjliggöra att även arbetare blir politiskt aktiva och därigenom stärker arbetarrörelsen.

I dag är behovet av fler arbetare inom politiken stort. Om vi verkligen vill påverka politiken är det inte rätt väg att skapa en kravlista med löften om bidrag. Vi behöver organisera oss så att arbetare, oavsett hur och var de arbetar, får en starkare röst inom politiken.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att avslå motion 82.

DAGORDNINGSPUNKT 68

Motion nr 83

Tandvård

*Från Emma Sjögren, COOP Nord / Edmarks Finbageri,
Örnsköldsvik*

Angående tandvård för Livsanslutna.

Tandhälsan har i dag blivit en klassfråga. Dålig tandhälsa kan i sin tur leda till andra hälsoproblem, både psykiska och fysiska. Det kostar både samhället och företagen stora summor pengar varje år.

På vår arbetsplats ingår provsmakning av sylt och övriga bakverk flera gånger per dag.

Jag är även övertygad om att ett försäkringspaket innehållande tandvård för Livsanslutna även skulle underlätta värvningen av nya medlemmar.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Bifall

att ge förbundet i uppdrag att verka för att tandvård inkluderas allmän sjukvård.

Motion nr 84

Tandvården ska tillhöra ordinarie sjukvården

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

Tandvården ska inte behöva vara en klassfråga. Med en inflation och ett krig som har trissat upp priserna överallt så behöver Sveriges medborgare ett ljus i allt detta mörker, och tandvården har i många år varit fruktansvärt dyr.

Tänderna är en viktig del av våran kropp och ska naturligtvis även dom ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd så att fler har råd att ta hand om sina tänder.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall

att förbundet fortsätter att verka för att få in tandvården under ordinarie sjukvård.

Motion nr 85

Tandvård för Livsanslutna

Från Livsklubben Norrmejerier, Umeå

Tandhälsan har i dag blivit en klassfråga. Dålig tandhälsa kan i sin tur leda till andra hälsoproblem, både psykiska och fysiska. Det kostar både samhället och företagen stora summor pengar varje år.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall

att ge förbundet i uppdrag att verka för att tandvård inkluderas allmän sjukvård.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 83, 84, 85

I motion 83 föreslår motionären

att ge förbundet i uppdrag att verka för att tandvård inkluderas allmän sjukvård.

I motion 84 föreslår motionären

att förbundet fortsätter att verka för att få in tandvården under ordinarie sjukvård.

I motion 85 föreslår motionären

att ge förbundet i uppdrag att verka för att tandvård inkluderas allmän sjukvård.

Förbundsstyrelsen är av uppfattningen att alla ska ha rätt till bra tandvård. En bra tandhälsa ska inte vara en fråga om klass eller inkomst.

Eftersom tänderna är en del av kroppen bör tandvården vad gäller de grundläggande tandvårdskostnaderna utifrån tandhälsa integreras i sjukvården och de vårdkostnader som samhället subventionerar. Det ska inte vara dyrare att besöka en tandläkare än en läkare.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motionerna 83, 84, 85.

DAGORDNINGSPUNKT 69**Motion nr 86****Studera med a-kassa**

Från Livsklubben Pågen AB, Malmö och Göteborg

Dagens arbetsmarknad är komplicerad. Gamla arbetsuppgifter har försvunnit och nya har tillkommit. De tekniska kraven ökar. Arbetsgivarna klagar ofta på att man inte hittar rätt kompetens och hämtar arbetskraft, till exempel från andra länder. Det är en kortsiktig lösning som spår på problemen.

Våra utbildningar måste hänga med i utvecklingen. Förr fanns det fler alternativa utbildningar även om tempot och tekniken var en annan. Då kundeman även studera under a-kassans period. Det borde man fortfarande kunna.

Vi vet att Livs och Li redan samarbetar när det gäller arbetsmarknads behov. Men vi undrar om detta samarbete möjligen skulle kunna bli ännu lite bättre för att möta dagens mer högteknologiska livsmedelsindustri?

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag att Livs verkar för att man åter får möjlighet att studera under den period som man har a-kassa

Besvarad att Livs och Li tar nya tag i samarbetet för att bättre identifiera, ta fram och erbjuda de utbildningar som eftersträvas inom dagens livsmedelsindustri.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 86

I motion 86 föreslår motionären

att Livs verkar för att man åter får möjlighet att studera under den period som man har a-kassa

att Livs och Li tar nya tag i samarbetet för att bättre identifiera, ta fram och erbjuda de utbildningar som eftersträvas inom dagens livsmedelsindustri.

Motionärerna tar upp två skilda förslag. Förbundsstyrelsen ser a-kassan i första hand som en inkomstförsäkring under tiden medlemmen söker arbete. A-kassan ska inte användas som ett alternativ till CSN och studiestöd. Det finns vissa möjligheter att studera med a-kassa förutsatt vissa omständigheter:

- Tidigare arbete får inte ha upphört på grund av studierna
- Studierna får inte hindra dig från att söka och ta heltidsarbete
- Studierna får inte finansieras eller ha finansierats med någon form av studiestöd
- Du behöver ha studerat på heltid under minst 15 veckor vid sidan av heltidsarbete.

Förutsättningarna ser liknande ut för deltidsstudier. Det går även att få ersättning samtidigt som du deltar i en utbildning eller annan aktivitet på hel- eller deltid under förutsättning att kursen syftar till att:

- Ge orientering om olika yrken och utbildningsvägar, eller
- Underlätta omställning från ett arbete till ett annat.

Under en och samma ersättningsperiod kan som mest ersättning betalas ut i 15 dagar för en orienteringskurs.

Förbundsstyrelsen vill även lyfta fram TSL – omställningsstöd vid arbetslöshet där det finns möjlighet till betald utbildning om bedömningen är att det leder till ett nytt arbete. Utbildning du kan gå samtidigt som du är arbetslös och uppbär ersättning från a-kassan.

Omställningsstudiestödet är ytterligare en möjlighet att studera med ersättning om etablerings- och aktualitetsvillkor uppfylls.

Det finns branscher där behovet diskuteras kontinuerligt exempelvis med Kött och Chark företagen. Det sker även diskussioner med Livsmedelsföretagen men då mer i form av validering.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att anse motion 86 att-sats två besvarad,

att avslå motion 86 att-sats ett.

DAGORDNINGSPUNKT 70

Motion nr 87

Ingen karens tack!

Från Livsklubben Pågen AB, Malmö och Göteborg

En gång påbörjades arbetet att skapa ett välfungerande välfärdssystem. Tyvärr tog det stopp. Allt som byggts upp monteras nu ner bit för bit.

Pensionsåldern flyttas framåt. Företag lämnar landet i jakt på högre vinster. Tempot ökar. Människor ställs mot varandra. Lönerna minskar. Stress och en ständig känsla av otillräcklighet härskar på våra arbetsplatser. Många blir sjuka. Det är ett tragiskt faktum att girigheten manövrerat ut solidariteten.

I dag har vi kamrater som går till jobbet fast kroppen skriker efter återhämtning. Några blir uppsagda på grund av hälsoskäl. Andra på grund av arbetsbrist. Ibland tvingas de säga upp sig själva. För den som tvingas lämna sitt arbete på grund av arbetsbrist eller av hälsoskäl väntar karens på en redan kraftigt reducerad inkomst.

Självklart är målet ett samhälle där ingen tvingas söka bidrag. Och självklart kräver samhällets begränsade resurser en balans mellan funktion och hållbarhet. Men vi anser att dagens system står långt ifrån denna balans.

Många kämpar för att klara vardagen med en egen inkomst. Man väljer inte att bli sjuk och man väljer inte att bli arbetslös.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att karensen tas bort för de som förlorar sitt arbete på grund av hälsoskäl eller arbetsbrist.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 87

I motion 87 föreslår motionären

att karensen tas bort för de som förlorar sitt arbete på grund av hälsoskäl eller arbetsbrist.

Frågan om a-kassan har behandlats av tidigare kongresser som då satt en prioritetsordning utifrån att allt för få på dagens arbetsmarknad omfattas av försäkringen, samt att taket för ersättning är för lågt. Därför är det prioriterat att kvalifikationsreglerna för ersättning förändras så att fler omfattas samt att taket höjs så att fler får ut 80 procent av tidigare inkomst i ersättning. Därefter kommer att karensdagarna vid ofrivillig arbetslöshet ska tas bort.

Förbundsstyrelsen vidhåller fortsatt denna prioritering.

Regeringen beslutade att minska antalet karensdagar från sex till två från den 3 januari 2022. Det är fortsatt två karensdagar som gäller i arbetslöshetsförsäkringen vid ofrivillig arbetslöshet. Det kommer också en helt ny arbetslöshetsförsäkring som träder i kraft den 1 oktober 2025.

Tyvärr kan inte kongressen besluta om att ta bort karensen i arbetslöshetsförsäkringen.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att avslå motion 87.

DAGORDNINGSPUNKT 71

Motion nr 88

Sjukpenning från första dagen

Från Livsklubben Pågen AB, Malmö och Göteborg

Många tvingas vända på varje slant för att klara sitt dagliga uppehälle. Att bli sjuk är ett hårt slag för dem. Man tar en värktablett och går till jobb. Smittrisen, moralen och lidandet får kliva åt sidan.

Vi anser att samhällskostnaderna och onödigt lidande minskar om den som blir sjuk får större ekonomisk möjlighet att stanna hemma och återhämta sig.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall att Livsmedelsarbetareförbundet, i samverkan med övriga LO-förbund, arbetar för att karensavdraget tas bort i sjuklönelagen.

Motion nr 89

Avskaffa karensavdraget

Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla

Sjuklönelagen borde ändras så att karensavdraget tas bort. Nu gör karensavdraget så att många inte anser sig ha råd att vara hemma och tillfriskna från sjukdom. I stället tar dom sig till arbetet, vilket i sig är en fara för dom själva och för deras kollegor.

Risken att de smittar andra eller själva får komplikationer för att de inte är hemma och återhämtar sig är stor. Liksom att man tar onödiga risker i arbetet som man inte skulle göra om man var pigg och alert.

Detta är en fråga om rättvisa då vi arbetare, till skillnad från tjänstemännen, inte kan välja att jobba hemifrån ifall vi känner oss hängiga och därmed slippa karensavdraget.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall att förbundet fortsätter att verka för att avskaffa karensavdraget.

Motion nr 90

Slopa karensavdraget

Från Livsklubben Hilton Foods Sverige AB, Västerås

Vikten av vårt arbete som livsmedelsarbetare blev tydligt, inte minst under Coronapandemin. När importerna till Sverige begränsades blev vår bransch klassad som ett samhällsviktigt yrke. Trots det blir vi fortfarande straffade vid sjukdom med det orättvisa karensavdraget.

Vi som arbetar inom livsmedelsindustrin har inte möjlighet att jobba hemifrån. Många tjänstepersoner däremot hade möjlighet att göra det vid förkylningssymptom under pandemin.

Än i dag ser vi hur skillnaderna slår negativt mot våra medlemmar. Eftersom vi har skarpa hygienkrav i produktionen kan inte vi vara på plats om vi inte är fullt friska. Tjänstepersoner kan däremot fortfarande arbeta hemifrån och går då inte miste om en hel dags lön.

Vi ser dock risken med att det kan utnyttjas. Vi ser därför att man vid borttagande av karensavdraget behöver se över hur man på ett rättvist sätt undviker att det kan ske. Men, tyngdpunkten ligger i att alla våra medlemmar och arbetare inom LO-yrken hade gynnats av ett slopat karensavdrag.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Bifall att Livs verkar för att karensavdraget slopas.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 88, 89, 90

I motion 88 föreslår motionären

att Livsmedelsarbetareförbundet, i samverkan med övriga LO-förbund, arbetar för att karens avdraget tas bort i sjuklönelagen.

I motion 89 föreslår motionären

att förbundet fortsätter att verka för att avskaffa karensavdraget.

I motion 90 föreslår motionären

att Livs verkar för att karensavdraget slopas.

Motionärerna lyfter fram den orättvisa som karensavdraget innebär mellan olika grupper i samhället. Orättvisor som ökade och framför allt blev tydliga under pandemin. Stora grupper av tjänstemän har en möjlighet att arbeta hemifrån om de känner sig krassliga och sjuka. Något som väldigt få medlemmar i LO förbund har möjlighet till.

Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på orättvisan och där Livs medlemmar drabbas extra hårt och vi har drivit frågan länge. LO kongressen 2024 var tydlig med att denna orättvisa ska bort och det politiska budskapet klart, avskaffa karensavdraget i sjuklönelagen. LOs styrelse har efter kongressen satt upp frågan som prioriterad att driva gentemot det Socialdemokratiska partiet.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att bifalla motionerna 88, 89, 90.

DAGORDNINGSPUNKT 72

Motion nr 91

Politiska samarbeten

Från Johannes Weiberg, Swedish Match North Europe AB, Kungälv

Ett fackförbund måste vara politisk för att vara relevant och att samverka med partier. Vi har ett djupt samarbete med Socialdemokraterna som har tjänat oss väl i fackföreningsrörelsen. Men vi kan inte blunda för att det är svårt att få igenom vår politik, därför behöver vi brädla samarbetet till andra partier som vi har gemensam värdegrund med och tycker lika i många frågor.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att Livs ska söka samarbeten med andra partier utöver socialdemokraterna med mål att få ett brett stöd för våra frågor.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 91

I motion 91 föreslår motionären

att Livs ska söka samarbeten med andra partier utöver socialdemokraterna med mål att få ett brett stöd för våra frågor.

Precis som motionären skriver har förbundet en fackligt politisk samverkan med Socialdemokraterna. Den samverkan har historiska grunder och har ur det perspektivet varit väldigt framgångsrik. Det är genom en nära samverkan som arbetarrörelsen har vuxit sig stark i Sverige och välfärdssamhället utvecklats.

Under alltför lång tid har Sverige haft borgerligt styre och vid de tillfällen Socialdemokraterna lett en regering har det varit i en minoritetsställning. Det har försvårat att genomföra den egna politiken och kompromisser har varit nödvändiga.

Det som motionären föreslår ser förbundsstyrelsen som omöjligt utifrån målparagrafen i stadgarna då det skulle öppna upp för samarbete med partier som inte delar vår värdegrund. Förbundet samverkar med ett parti, men det hindrar inte att förbundet försöker påverka andra partier att genomföra en politik som tillvaratar medlemmarnas intressen. Det är något helt annat än att samarbeta med andra partier.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att avslå motion 91.

DAGORDNINGSPUNKT 73

Motion nr 92

Dags att införa en svensk Arnepension

Från Livsklubben Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

Sedan 1990-talet har möjligheten att gå i pension i förtid för den som slitit ut sig under arbetslivet försvårats. Flera och stegvisa åtstramningar har lett till att Sverige har OECDs strängaste system för förtidspensionering.

Samtidigt har åldersgränsen för inkomstgrundad pension höjts. 2023 höjdes gränsen från 62 år till 63 år, medan gränsen för garantipension höjts till 66 år. För framtida generationer ligger gränsen för allmän pension på 68 år men kan komma att höjas ytterligare. De bakomliggande argumenten handlar om att mer pengar behöver tillföras pensionssystemet och att vi blir friskare och lever längre.

Detta gäller dock långt ifrån alla löntagargrupper.

Ojämligheten i hälsa och medellivslängd skiljer sig kraftigt åt mellan akademiker och arbetare. Arbetare lämnar arbetslivet i genomsnitt vid 63,5 års ålder, vilket med dagens regler innebär en låg pension. Grundproblemet handlar om en ojämlig arbetsmarknad, där ett mer rättvist pensionssystem inte kommer komma till rätta med att människor blir utslitna på sina arbeten. Ett rättvist pensionssystem kan dock se till att människor som arbetat länge och slitit ut sig får en chans att vila och få en värdig pension.

Steg har tagits i rätt riktning. Den tidigare socialdemokratiska regeringen införde ”trygghetspension för utslitna” vilket gjort att antalet äldre som beviljats sjukersättning ökat. Det handlar om människor som slitit ut sig på sitt arbete och nu får ersättning av en välfärd som tidigare skulle vänt dem ryggen. Här finns dock mer att utveckla så att ett längre arbetsliv går att kombineras med ökade möjligheter att gå i pension tidigare.

I Danmark finns ett mer utvecklat system som kallas Arnepension. Det riktar sig till de som har arbetat länge och slitit ut sig, och gör det möjligt att som mest gå i pension tre år före den ordinarie pensionsåldern. Det danska systemet gör att pensionen kan tas ut ett år i förtid för den pensionär som har arbetat i 42 år, två år i förtid för den som arbetat i 43 år och tre år i förtid efter 44 års arbete. Det är ett mer rättvist system än det svenska, då människor som jobbar länge också har möjligheten att gå i pension tidigare. Detta utan att gå igenom Försäkringskassans krav på nedsatt arbetsförmåga och att testats mot tidigare arbeten.

Ett liknande system i Sverige vore ett erkännande för den insatsarbetande människor gjort i Sverige, och ett erkännande av den orättvisa som råder på arbetsmarknaden där vissa grupper i större utsträckning kan räkna med ett långt och friskt arbetsliv än andra. Det är inte rimligt

i ett land som Sverige att ha ett pensionssystem som förstärker klasskillnaderna i vårt land.

Det är dags att Sverige lär sig av sin granne i söder och inför en svensk Arnepension.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att Livs ska verka politiskt för ett pensionssystem där löntagare med långt yrkesliv får möjligheten att gå i tidigare pension med den danska Arnepensionen som förebild

Avslag

att Livs ska verka politiskt för att tid med deltidsarbete och föräldrale-dighet ska räknas till kvalificering för tidigare pension

Avslag

att Livs ska verka politiskt för att begränsade perioder med a-kassa och sjukpenning ska räknas till kvalificering för tidigare pension.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 92

I motion 92 föreslår motionären

att Livs ska verka politiskt för ett pensionssystem där löntagare med långt yrkesliv får möjligheten att gå i tidigare pension med den danska Arnepensionen som förebild

att Livs ska verka politiskt för att tid med deltidsarbete och föräldrale-dighet ska räknas till kvalificering för tidigare pension

att Livs ska verka politiskt för att begränsade perioder med a-kassa och sjukpenning ska räknas till kvalificering för tidigare pension.

Motionären pekar på den danska Arne-pensionen som gör det möjligt att efter 44 år på arbetsmarknaden gå i pension tre år före ordinarie pensionsålder, vilken är bestämd till 67 år om du är född 1/7 1955 – 31/12 1962, 68 år om du är född 1/1 1963 – 31/12 1966, 69 år om du är född 1/1 1967 – 31/12 1970.

De åren kan individen erhålla 14 976 danska kronor i månaden om inkomsten varit lägre än 27 100 DKK per månad samt om ens samlade, avtalade och privata, pensionsförmögenhet (Livstidspension, Avbetalningspension, Kapitalpension, Åldersarrangemang, Löntagarnas Dyrtingsfond, Motsvarande utländska pensioner) inte överstiger 113 000 DKK.

Det finns många och betydande skillnader mellan de offentliga pensionssystemen i Sverige och Danmark som gör det svårt att översätta en dansk Arne-pension till svenska förhållanden. Förutom den bestämda pensionsåldern kan nämnas att den statliga pensionen i Danmark mestadels består av delar som är lika för alla eller behovsprövade. Den beror bara till en mindre del av hur mycket man har arbetat. Därför betyder ett långt arbetsliv, redan i utgångsläget, mycket mer för de allmänna pensionerna i Sverige än vad det gör för den statliga pensionen i Danmark. Frågan om hur den livsvariga pensionen skulle påverkas efter en Arne-pension skulle bli svårare att lösa här, eftersom livsinkomstprincipen är central i det svenska pensionssystemet.

Det ligger inom ramen för ett fungerande socialförsäkringssystem att komplettera pensionssystemet med ordningar som kompenserar dem

som är för utslitna för att arbeta så länge som förväntat för det. Det ska täckas av att vi alla betalar avgifter för att få ett gott sjukförsäkrings-skydd. Motivet för extra förmåner för dem med god arbetsförmåga och långa arbetsliv bakom sig är inte lika tydligt. Styrelsen anser inte att det skulle ge någon tydlig vägledning om kongressen tog ställning för en svensk Arne-pension.

Förbundsstyrelsen anser att lösningarna inte enbart ska sökas inom pensionssystemet, vilket har framgått ovan.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar att avslå motion 92.

DAGORDNINGSPUNKT 74

Motion nr 93

Möjlighet att ta ut semester del av dag

Från Livsklubben Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

Våra medlemmar tycker att det ska finnas möjlighet att ta semester del av dag. Alla arbetare har inte möjlighet att arbeta övertid och samla på sig kompensationsledigt.

Tack Livs för ATK timmar, men de tar tyvärr ibland slut fort. Alla behöver ibland gå till läkare, klippa håret eller delta på utvecklingssamtal med barnen. I våran

bransch blir det sårbart att vara borta del av dag om man inte har komp eller ATK att ta av. Samtidigt påverka tjänstledighet vårat insamlade av ATK och semesterlön/dagar.

Det hade varit bra om det fanns möjlighet att ta ut semester del av dag. Och självklart ska det vara den anställdas möjlighet att ansöka om semester del av dag och inte arbetsgivaren.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att Livs verkar för möjligheten att ta semester del av dag

Avslag

att det ska vara arbetstagarens möjlighet att ansöka del av dag inte arbetsgivarens.

Motion nr 94

Möjlighet att ta ut semester del av dag

Från Livsklubben Gunnar Dafgård AB, Källby

Våra medlemmar tycker att det ska finnas möjlighet att ta semester del av dag. Alla arbetare har inte möjlighet att arbeta övertid och samla på sig kompensationsledighet.

Tack Livs för ATK-timmar, men de tar tyvärr ibland slut fort. Alla behöver ibland gå till läkare, klippa håret eller delta på utvecklingssam-

tal med barnen. I vår bransch blir det sårbart att vara borta del av dag om man inte har komp eller ATK att ta av. Samtidigt påverka tjänstledighet vårt insamlande av ATK och semesterlön/dagar.

Det hade varit bra om det fanns möjlighet att ta ut semester del av dag. Och självklart ska det vara den anställdas möjlighet att ansöka om semester del av dag och inte arbetsgivaren.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Avslag

att Livs verkar för möjligheten att ta semester del av dag

Avslag

att det ska vara arbetstagarens möjlighet att ansöka del av dag inte arbetsgivarens.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 93, 94

I motion 93 föreslår motionären

att Livs verkar för möjligheten att ta semester del av dag

att det ska vara arbetstagarens möjlighet att ansöka del av dag inte arbetsgivarens.

I motion 94 föreslår motionären

att Livs verkar för möjligheten att ta semester del av dag

att det ska vara arbetstagarens möjlighet att ansöka del av dag inte arbetsgivarens.

Motionärerna tar upp frågan om en förändring av semesterlagen, för att möjliggöra ett uttag av semester del av dag. Förbundsstyrelsens inställning är att semester ska vara något sammanhängande för längre rekreation, vila och återhämtning. Helt enkelt perioder för den anställda att göra något annat och kunna bryta mot vardagen i arbetslivet. Därav anser förbundsstyrelsen att semesterlagen är balanserad med huvudsemester och därutöver semesterdagar som också kan sparas.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att avslå motionerna 93, 94.

DAGORDNINGSPUNKT 75

Motion nr 95

Vård av nära anhörig utomlands

Från Peter Janson, Nils Håkan Nilsson, Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

Våra medlemmar tycker att om man har nära anhörig som är allvarligt sjuk bosatt utomlands kan ej hjälp fås av Försäkringskassan, rättigheten för närståendepenning.

Bifall***Vi föreslår att kongressen beslutar***

att Livs verkar för att ändra Sveriges rikes lag så man har rätt till närståendepenning när man har allvarligt sjuk nära anhörig bosatt utomlands.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 95*I motion 95 föreslår motionären*

att Livs verkar för att ändra sveriges rikes lag så man har rätt till närståendepenning när man har allvarligt sjuk nära anhörig bosatt utomlands.

I Sverige har personer möjlighet att få ekonomiskt stöd under högst 100 dagar för att vårda en nära anhörig som lider av en mycket allvarlig sjukdom. Detta stöd, känt som närståendepenning, är utformat för att likna en sjukförsäkring. Det innebär att den anställde kan avstå från sitt arbete för att ta hand om sin sjuke anhörige, och få ersättning från Försäkringskassan istället för lön.

Det är dock viktigt att notera att kraven för att erhålla denna ersättning är strikta. Utöver att den sjuke måste vara väldigt sjuk måste både vårdtagare och vårdare vara folkbokförda eller ha varaktigt uppehållstillstånd i Sverige. Vården måste dessutom ges antingen i Sverige eller i ett annat EU-land.

Uppfylls dessa kriterier är det möjligt att ansöka om ledighet från arbetet för att vårda närstående.

Förbundsstyrelsen håller med motionären om att nuvarande lagstiftning inte är anpassad till en verklighet där många människor rör sig fritt över hela världen. Allt fler boende i Sverige får därmed nära anhöriga som bor i annat land. Att landets gränser ska avgöra möjligheten att ta hand om en nära anhörig som är svårt sjuk anser förbundsstyrelsen inte är rimligt.

Det är dags att beslutsfattarna uppdaterar regelverket för vård av nära anhörig så det möjliggör för de med nära anhörig i annat land att delta i vården.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motion 95.

DAGORDNINGSPUNKT 76**Motion nr 96****Skattereduktion för fackföreningsavgifter och a-kassa***Från Livsklubben Kronfågel AB, Valla*

Medlemsavgiften till förbundet är fortfarande inte avdragsgill, medan arbetsgivarna fortfarande får dra av sin. Det skulle ju locka betydligt flera medlemmar om man kunde göra avdrag för fackavgiften, då en av

de största anledningarna som de vi försöker rekrytera uppger är att de inte har råd att vara med.

Men den viktigaste anledningen till att vi vill se en förändring här är att det ska vara rättvist. Båda parter på arbetsmarknaden ska ha samma villkor.

Avslag *Vi föreslår att kongressen beslutar*
att skattereduktion för fackföreningsavgifter återinförs.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 96

I motion 96 föreslår motionären
att skattereduktion för fackföreningsavgifter återinförs.

Att arbetare precis som företag ska ha rätt organisera sig är självklart. Det är däremot inte lika självklart att båda parter får göra en skattereduktion för sitt medlemskap. Socialdemokraterna tog tillbaka denna rätt efter senaste valsegern men tyvärr var den högerregering som vann valet 2022 snabba att ta bort den, vilket innebär att i dagsläget bara företagen göra avdrag för att organisera sig. Detta är bara en av flertalet attacker som högerregeringen riktat mot den svenska arbetarrörelsen för att försvaga oss.

Motionären föreslår i sin motion att kongressen beslutar att skattereduktionen för fackavgiften återinförs. Tyvärr har inte kongressen den makten även om vi skulle vilja. Men förbundsstyrelsen håller med motionären i sak och ska fortsatt verka för att skattereduktionen för fackligt medlemskap återinförs.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att avslå motion 96.

DAGORDNINGSPUNKT 77

Motion nr 97

Orimlig företagsflytt utomlands

Från Livsklubben Pågen AB, Malmö och Göteborg

Det förekommer att svenska livsmedelsföretag lämnar landet för att starta om i ett nytt land. Man gör det trots stor lokal kunskap, erfarenhet och bra tillgång till råvaror. Och man gör det trots en redan lönsam produktion. I vissa fall har flytten dessutom föregåtts av stora investeringar i ny teknik, maskiner och moderna nya lokaler.

Denna giriga "landsflykt" är skadlig på många sätt. Det leder inte bara till arbetslöshet och möjlig utslagning för tidigare anställda. De vars lojalitet plötsligt tappat i värde. Det innebär även miljoner, om inte miljarder, i förlorade skatteintäkter. Dessutom kan en minskad själv-

försörjning utgöra ett allvarligt hot för landet i en krissituation. Under pandemin klassades livsmedelsarbetet som en samhällsviktig funktion.

Vi ser gärna att det införs åtgärder där dessa företag tvingas kompensera för den skada deras flytt innebär för såväl land som för dem som varit med att bygga upp företaget. En bra början vore att se över de förslag som redan framförts i debatten.

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad att Livs, i samverkan med LO och partiet tar fram förslag på åtgärder mot företag som flyttar utomlands på orimliga grunder

Besvarad att Livs med nämnda parter sedan arbetar för att förslagen träder i kraft.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 97

I motion 97 föreslår motionären

att Livs, i samverkan med LO och partiet tar fram förslag på åtgärder mot företag som flyttar utomlands på orimliga grunder

att Livs med nämnda parter sedan arbetar för att förslagen träder i kraft.

Motionen tar upp problemet med att lönsamma svenska livsmedelsföretag flyttar ut produktion till låglöneländer. Förbundet har under lång tid pekat på det orimliga i utvecklingen och efterlyst kraftfulla åtgärder för att stoppa detta. Idag är det för billigt att lägga ner en lönsam verksamhet och flytta den utomlands.

De anställda och samhället har på olika sätt investerat och bidragit till företagets framgång och lönsamhet. Då är det fullt rimligt att det kostar mer än det gör idag.

Förbundet har framfört förslag som skulle göra en nedläggning mer kännbar för företagen. Det är rimligt att det finns ett krav på att sälja verksamheten till någon annan.

Alternativt ska företagen få ta hela ansvaret för omställningskostnaderna för de anställda. Både utbildningskostnader och eventuell a-kassa. Det borde finnas en form av nedlägningsavgift till samhället.

Förbundet har försökt att bilda opinion för förslagen, men dessvärre utan någon framgång hittills. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn och kommer fortsätta att lyfta problematiken med förslag till åtgärder både inom LO och Socialdemokraterna.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att anse motion 97 besvarad.

DAGORDNINGSPUNKT 78

Motion nr 98

Arbetarrörelsens historia i skolan

Från Livsklubben Carlsberg Supply Company Sverige AB, Falkenberg

I dagens skola får skolungdomarna läsa en hel del om alla våra gamla kungar. Om lönearbetare och fackföreningsrörelsens historia finns nästan ingenting.

Detta gör att dagens ungdomar blir historielösa.

Det är väl i och för sig inte så konstigt när mycket av skolans läromedel sponsras av Svenskt Näringsliv.

För att få en större förståelse och sammanhang för hur samhället ser ut, då arbetarrörelsens och den svenska modellen historiskt påverkar dem själva, sina förfäder men även de närmaste och samhället i stort i nutid föreslår vi:

Vi föreslår att kongressen beslutar

Besvarad

att Livs med kraft verkar politiskt för att man förändrar nationella studieplanen för att det i högstadiet/gymnasieskolan ska finnas med arbetarrörelsens historia.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 98

I motion 98 föreslår motionären

att Livs med kraft verkar politiskt för att man förändrar nationella studieplanen för att det i högstadiet/gymnasieskolan ska finnas med arbetarrörelsens historia.

Förbundsstyrelsen håller med motionärens beskrivning. Arbetarrörelsen har, med sina politiska och fackliga aspekter, spelat en avgörande roll i formandet av vårt demokratiska samhälle. Trots detta är dess plats i klassrummet nästan obefintlig.

I grundskolan nämns arbetarrörelsen, men ges inte tillräckligt utrymme för en djupgående beskrivning. Många får först en mer omfattande förståelse för arbetarrörelsens historia genom fackliga utbildningar, vilket är otillräckligt för att förbereda våra barn för en aktiv och informerad roll i framtidens samhällsdebatt.

Regeringen fastställer, baserat på Skolverkets förslag, vad som ingår i studieplanen och dess centrala innehåll. Dessa formuleringar är ofta övergripande, vilket ger lärare frihet att välja djup och relevans i sin undervisning.

Ämnet Historia omfattar arbetarrörelsens historia, vilket bör ge eleverna möjlighet att förstå dess betydelse, inklusive viktiga händelser som fackföreningars bildande och sociala reformer. Kunskapsbristen kan därför inte enbart lösas genom politiska beslut; den påverkas också av lärarnas engagemang och elevernas intresse.

För den fackliga rörelsen blir det allt viktigare att informera skolor och väcka intresset för arbetarrörelsen bland eleverna. Genom att öka medvetenheten om arbetarrörelsens historia och betydelse kan vi bidra till att forma en mer informerad och engagerad framtida generation.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar
att anse motion 98 besvarad.

DAGORDNINGSPUNKT 79

Motion nr 99

Krossa apartheid

Från Mounir Rabhi Hallner, Barilla Sverige AB, Filipstad

I våra stadgar står det att vi ska tillvarata medlemmarnas intressen i samhället utifrån en antirasistisk grundsyn och även främja demokrati.

Under 80-talet var det en självklarhet för arbetarrörelsen att kämpa mot apartheidsystemet i Sydafrika.

Den 19/7 2024 uttalade ICJ att Israel är en apartheidstat.

Jag föreslår att kongressen beslutar

Avslag att Livs bojkottar alla produkter från Israel så länge som Israel klassas som en apartheidstat av ICJ

Bifall att Livs fördömer Israels folkmord

Besvarad att Livs anslår medel till FNs humanitära bistånd till Gaza i enlighet med LOs uppmaning från den 31/10 2023.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 99

I motion 99 föreslår motionären

att Livs bojkottar alla produkter från Israel så länge som Israel klassas som en apartheidstat av ICJ

att Livs fördömer Israels folkmord

att Livs anslår medel till FNs humanitära bistånd till Gaza i enlighet med LOs uppmaning från den 31/10 2023.

I Gaza utspelar sig just nu en av de värsta humanitära katastroferna i modern tid. Sedan Hamas terrordåd den 7 oktober har Israel genomfört de mest omfattande bombningarna sedan Vietnamkriget. I skrivande stund har över 20 000 människor dödats, varav de flesta är kvinnor och barn. FN varnar dessutom för en omfattande hungersnöd samtidigt som sjukdomar sprider sig i takt med att sjukvården kollapsar.

Hammas terror måste självklart fördömas och de israeliska civila Hamas tagit som gisslan omedelbart frigges. Men ingenting kan rättfärdiga det brutala israeliska övervåld som världen nu bevittnar och det lidande som den palestinska civilbefolkningen utsätts för.

Kriget har också fått konsekvenser på det ockuperade Västbanken. Den palestinska fackliga centralorganisationen PGFTU rapporterar att hundra tusentals palestinier inte längre kan försörja sina familjer eftersom de utestängts från den israeliska arbetsmarknaden. Ett stort antal palestinska arbetare har gripits under oklara omständigheter. Andra har dödats av israeliska bosättarextremister.

Förbundsstyrelsen fördömer alla parter våldshandlingar mot civila och kräver ett omedelbart eldupphör i Gaza. Alla parter måste respektera internationell rätt. Krigsbrott måste utredas och de skyldiga ställas till svars. En förutsättning för långsiktig fred och återuppbyggnad är också ett omfattande internationellt stöd.

Den svenska regeringens beslut att pausa det svenska utvecklingsbiståndet till Palestina går i motsatt riktning. Beslutet riskerar i stället att försvaga de krafter som verkar för dialog och försoning.

Fortsatt våld och extremism förvärrar endast den långvariga konflikten. Den enda möjliga vägen till en rättvis fred är ett slut på Israels ockupation och två självständiga stater där palestinier och israeler kan leva sida vid sida.

Förbundsstyrelsen anser att bojkott som metod i det här fallet inte är en bra åtgärd. En bojkott av Israeliska produkter från ett enskilt fackförbund i Sverige skulle få en väldigt liten inverkan. Bojkott som metod riskerar också att träffa oskyldiga civila och leda till arbetslöshet.

På våren 2024 skänkte förbundet 25 000 kr till Olof Palmes internationella centers insamling till stöd för Palestina och förbundets ombudsmän skänkte tillsammans lika mycket. I samband med LOs kongress i maj 2024 skänkte förbundet ytterligare 25 000 kr till stöd för Palestina.

Styrelsen föreslår att kongressen beslutar

att bifalla motion 99 att-sats två,

att anse motion 99 att-sats tre besvarad samt

att avslå motion 99 att-sats ett.